

og derved faae den imod Beboernes Villie. Saa er en saadan Mand hyttet, og sidder godt i et Embede paa Landet paa maaste 2,000 Kr. trods alle Indvendinger. Det er saaledes en Bestemelse, som jeg er afgjort imod — Et Spørgsmaal, som er fideordnet dermed, er Lønnings-spørgsmaalet. Det er allerede omtalt, og jeg skal ikke komme langt ind derpaa. Den Maade, hvorpaa Embedernes Lønning er stillet op i § 28, finder jeg ikke heldig; men det kan ganske vist ikke være anderledes efter hele den Form og hele den Maade, hvorpaa Loven er bleven til. Jeg kunde ønske, at en Lærer begyndte med en vis mindre Begyndelsesløn, at den kunde stige gradvis med Aarene, saaledes at Læreren kunde blive i sit Embede og faae den fulde Løn. Jeg tror, at der var meget vundet ved en saadan Bestemmelse. Der var navnlig det vundet, at Læreren behøvede ikke at søge andre Embeder for at opnaa en højere Løn. Han kunde blive sammen med de Børn, hvis Hjertier han havde knyttet til sig, og det tror jeg var en overordentlig stor Binding. Forhandlingerne om denne Sag have gjort et noget ubehageligt Indtryk paa mig. Jeg har, som jeg begyndte med at bemærke, noget ondt ved at finde, hvad det egentlig er, vi skulle med denne Lov. Det erede Medlem fra Christ. Amts 3die Valgkreds (Sagger) som aabnede Debatten i denne Sag, gjorde sig kjendelig Umage for at vinde en vis Tilslutning hos „Venstre“, og da jeg er Venstremand, skal jeg strax udtale, at jeg er glad ved, at Venstre kunde blive stærkt, og at saa Mange som muligt maatte gaa i den Mening, men jeg er rigtig nok meget betænkelig ved det erede Medlems Tilslutning, idet det ikke var mig ganske klart, hvad det erede Medlem egentlig vilde. Det erede Medlem sagde omtrent saaledes: „Tage vi ikke denne Reform nu, risikere vi at gaa tilbage.“ Jeg forstaa virkelig ikke, hvad Meningen er dermed; thi jeg er af den Formening, at vi aldrig bør tage Noget, som vi ikke tro er godt, og da Lovforslaget nu ikke er, som jeg ønsker det, kan jeg ikke fuldt ud strax sige, at jeg vil tage det uden alle Betingelser. Hvis det kan undergaa de efter min Mening nødvendige Forandringer, saa at der kan dannes et Grundlag til at bygge videre paa, vil jeg være med til Forslaget. De af det erede Medlem antydede Forandringer er jeg enig med ham i; men jeg vil spørge: Naar nu disse Forandringer ikke gennemføres, vil saa det erede Medlem tage Loven, som den foreligger? Det er jo i Grunden det, som det gjælder om at faae at vide, og i dette Punkt antager jeg, at jeg er uenig med det erede Medlem. Kunne nemlig de Forandringer ikke foretages i Loven, vil den for mig staa som ubrugelig, og jeg tror, vi da gjøre Uret mod det danske Folk ved at vedtage den. — Jeg blev ligesaa lidt belært af det erede Medlem for Veile Amts 5te Valgkreds (S. Sprensen); thi ihvorvel der fra den Side altid pleier at

komme klare og bestemte Udtalelser frem, var det mig ikke muligt igaar at finde, hvad det erede Medlem egentlig vilde. Ogsaa han gjorde sig nemlig Umage for at vise sit gamle demokratiske Sindelag, men samtidig søgte han at godtgjøre, at han dog ikke var Regjeringen saa fjern, som han havde været tidligere; han havde Betænklichkeiten ved Forslaget, men, sagde han, han vilde ikke omtale nærmere disse Punkter; han forsikrede paa det Bestemteste, at de skulde nok blive rettede. Det var mig noget Splinternyt at høre den Gruppe her i Thinget forsikre os om, hvad Ministeren vilde gaa ind paa, inden han endnu havde udtalt sig. Hele Stillingen her i Thinget er efter mine Begreber saa forvirret, at det virkelig er vanskeligt at se, hvor den egentlige Opposition skal findes. Det bliver maaste det Allervanskeligste, i alt Fald for Mange — jeg har ikke hørt saa stor Besvær dermed — at holde sine Standpunkter og finde dem, naar de ere tabte. Som sagt, den Svagthed har jeg Gud ske Lov ikke lidt meget af; jeg har hørt det meget rolig i saa Henseende. Hvad der navnlig er at klage over i Lovforslaget, er Kommunernes Tilfidesættelse og Forældrenes Umyndighed overfor Børnene. Hvis Bestemmelserne i saa Henseende skulde kunne forandres, hvad der jo er Haab om efter de Udtalelser, der ere faldne fra enkelte Sider, kunde jeg maaste gaa med til Lovforslaget. Indtil da kan jeg ikke være med til at tildele det den efter min Mening lovlige stærke Ros, der tilbøstes det fra enkelte Sider. Jeg tror, at vi lide af den Svagthed, at vi ere bange for at sige vor Mening. Vi ligesom søle paa hverandre og spørge: Vil Du være med til at ordne denne Sag? Det er efter min Mening uheldigt; men nu er det engang kommet dertil, og saa maa vi finde os deri, indtil der viser sig lysere Udsigter. Den Forklaring af § 18 i Lovforslaget, som den høitærede Minister gav, tilfredsstillede mig ikke, men det er maaste heller ikke nødvendigt. „Kommunerne faae Ret til at tale med“ — saaledes lød, tror jeg nok, Ministerens Udtalelse. Ja, ganske vist, Kommunerne faae Ret til at tale med, men det er nok ogsaa det Gæle. Jeg skulde mene, at det, det virkelig gjaldt om for Kommunerne, er Folk, som skulle tage Beslutning, er, at de virkelig have besluttende Myndighed; thi at de maa tale med, er, efter min Mening, ikke tilstrækkeligt. Denne Paragraf anser jeg altsaa meget uheldig, ja, ligefrem for farlig for Kommunernes Selvfærdighed; thi der er ikke engang levet et Flertal i Sogneraadet og Skolekommissionen besluttende Myndighed. Saa snart der er Uenighed tilføede, gaar man til Ministeren; altsaa naar et Mindretal endog blot paa en 2—3 Stykker opponerer, saa kunne de henstille Sagen til Ministerens Afgjørelse. Paa denne Maade gaa Sagerne indirekte gennem Ministerens Haand. Hvad Nytte Sogneraadet og Skolekommissionen